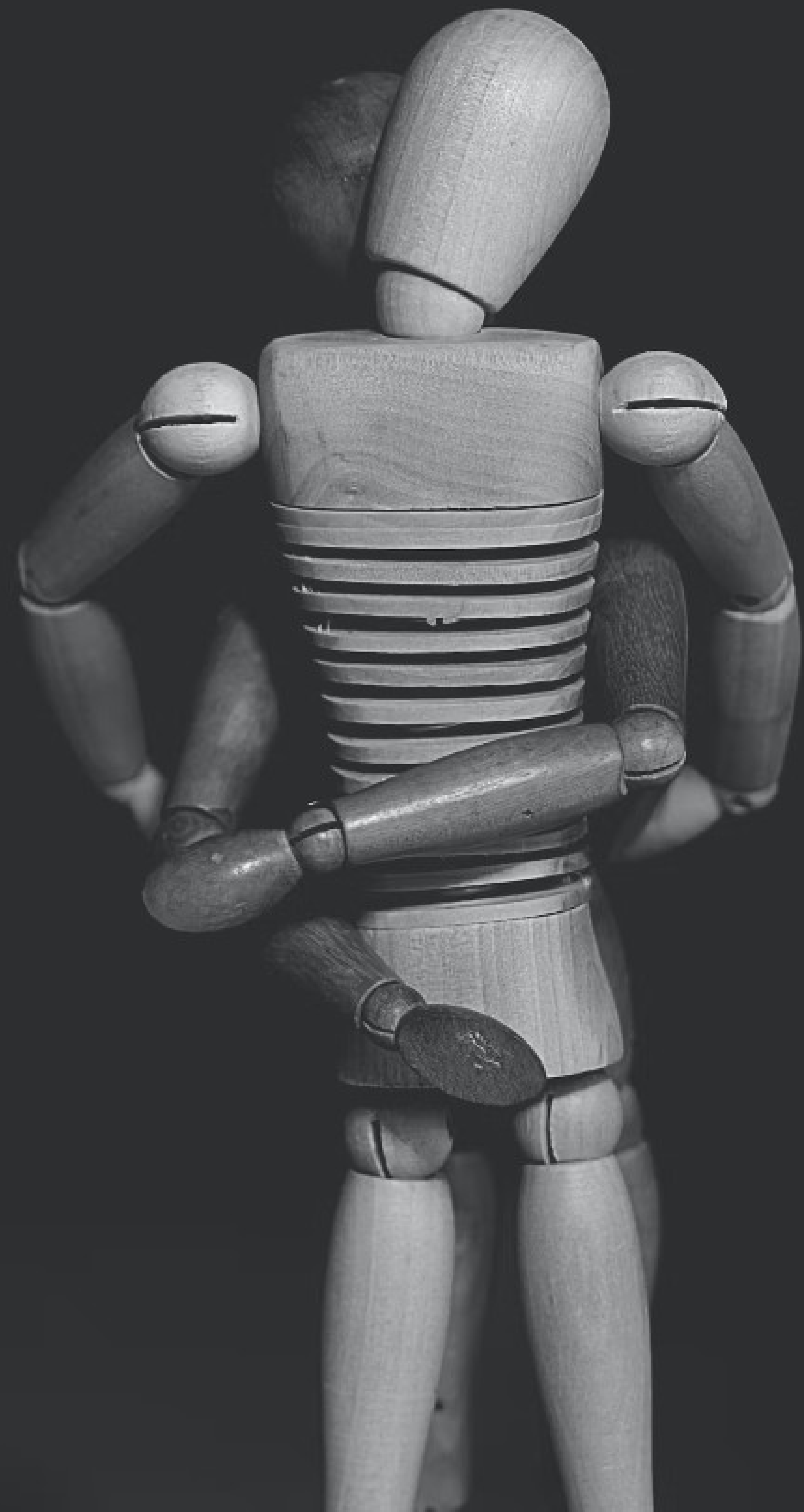

Grenseoverskridende seksuelle handlinger hos barn og unge

Hvordan identifisere, vurdere og gi respons?

Mette Garmannslund

Steinar Hvål

RVTS Vest

Bilde av Andrea Piacquadio fra Pexels

Bilde av cottonbro fra Pexels

Bilde fra Pexels

Bilde av cottonbro fra Pexels

Bilde av Julia M. Cameron fra Pexels

Bilde av Polesie Toys fra Pexels

Hva skal vi snakke om i dag?

- Skadelig seksuell atferd
- Bekymringsfull seksuell atferd
- Problematisk seksuellatferd
- Grenseoverskridende seksuellatferd

Simon Hackett (2014)

Skadelig seksuell atferd (SSA) er handlinger hos barn og unge som

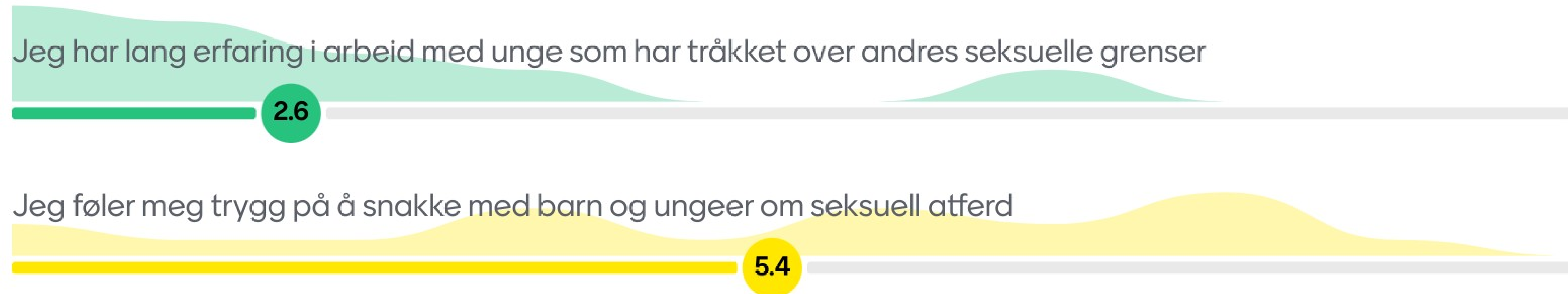
- ikke er utviklingsmessig adekvat
- og som er skadelig for en selv eller andre
- eller som kan innebære misbruk av andre barn, unge eller voksne

Straffeloven

- seksuelt krenkende atferd (for eksempel verbale krenkelser, slibrigheter og blotting)
- seksuell handling (for eksempel berøring og beføling)
- seksuell omgang (blant annet samleie vaginalt/analt, samleielignende handlinger, masturbering og oral-genital kontakt)

Hva er deres erfaring?

Stemmer ikke i det hele tatt

Helt enig!

Seksualitet er en integrert del av ethvert menneskes personlighet; mann, kvinne og barn.

– World Health Organization (WHO)

Hvor stor andel barn og unge som har utøvd seksuelt krenkende handlinger er gutter?

81%

12%

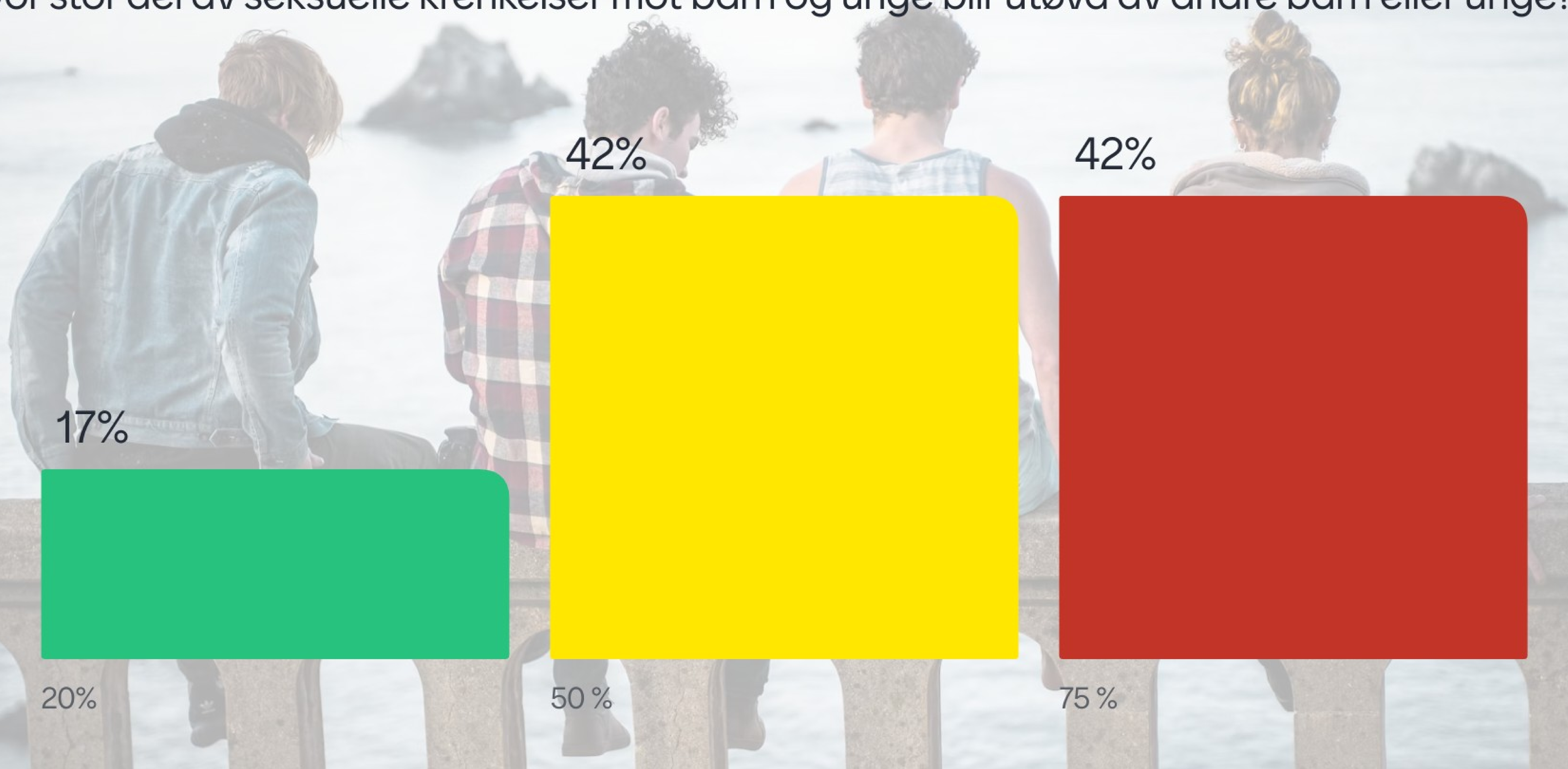
8%

55 %

75 %

95 %

Hvor stor del av seksuelle krenkelser mot barn og unge blir utøvd av andre barn eller unge?

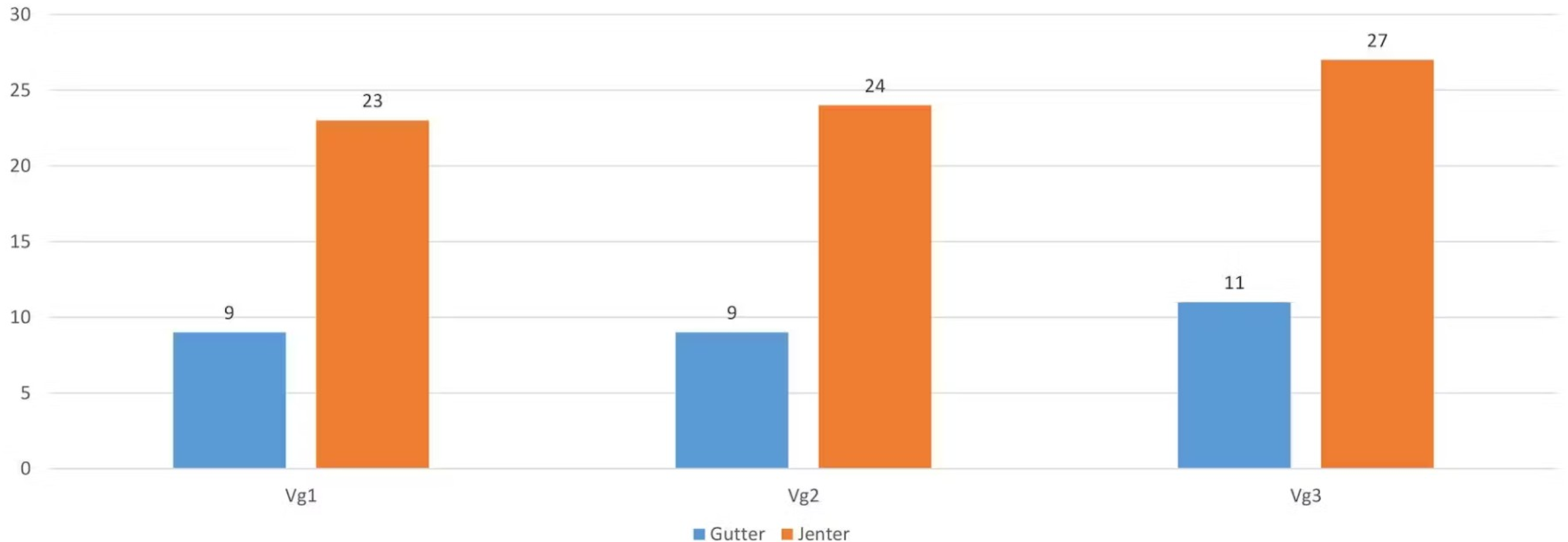

22 % hadde opplevd seksuelle krenkelser fra en jevnaldrende. Blotting, beføling og samleielignende handlinger mot sin vilje. 28 % jenter og 16 % gutter.

– NKVTS, 2019

Opplevd siste år å bli befølt på en seksuell måte mot sin vilje

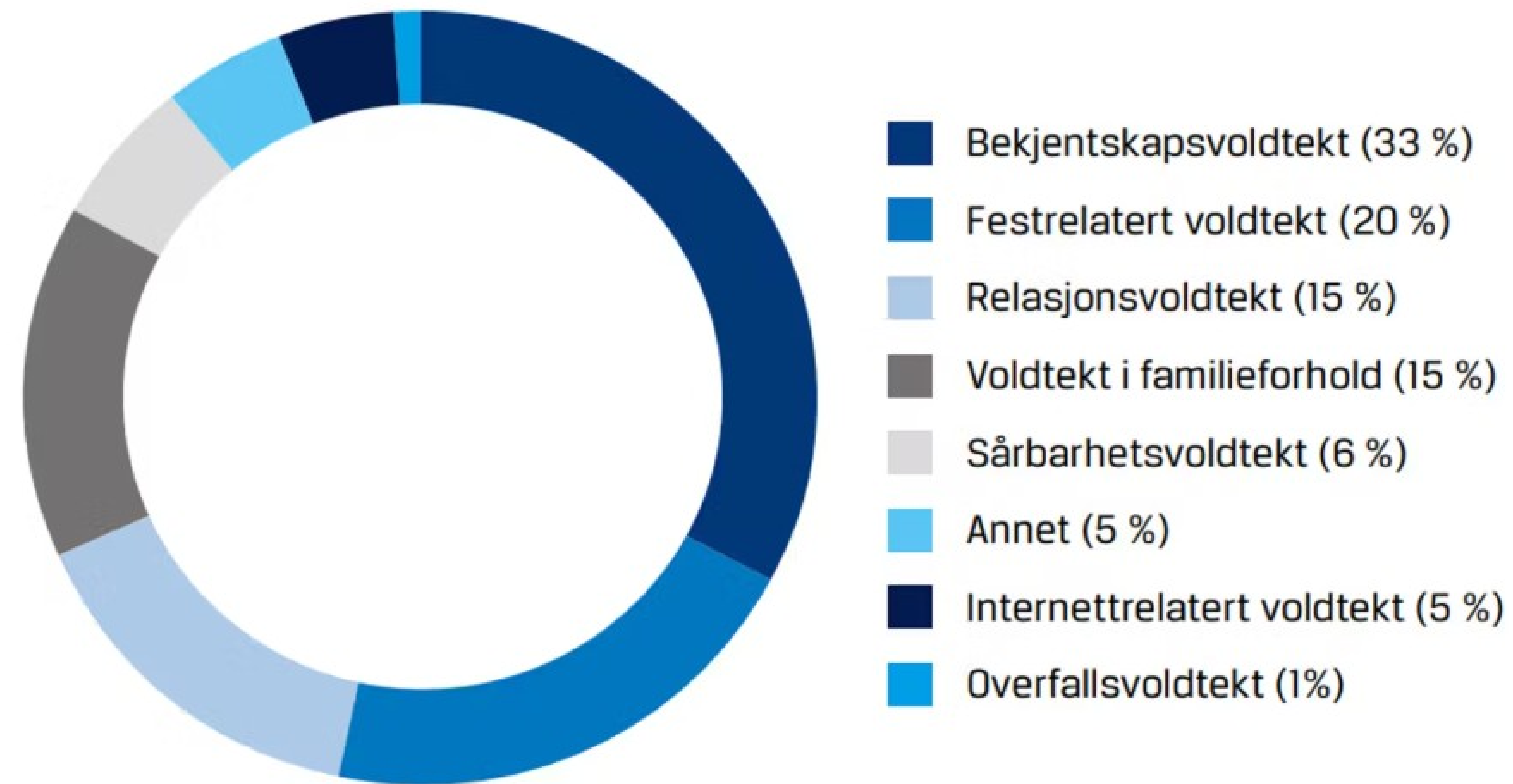

1 av 4 ungdommer svarer at de har har
vært utsatt for seksuell vold

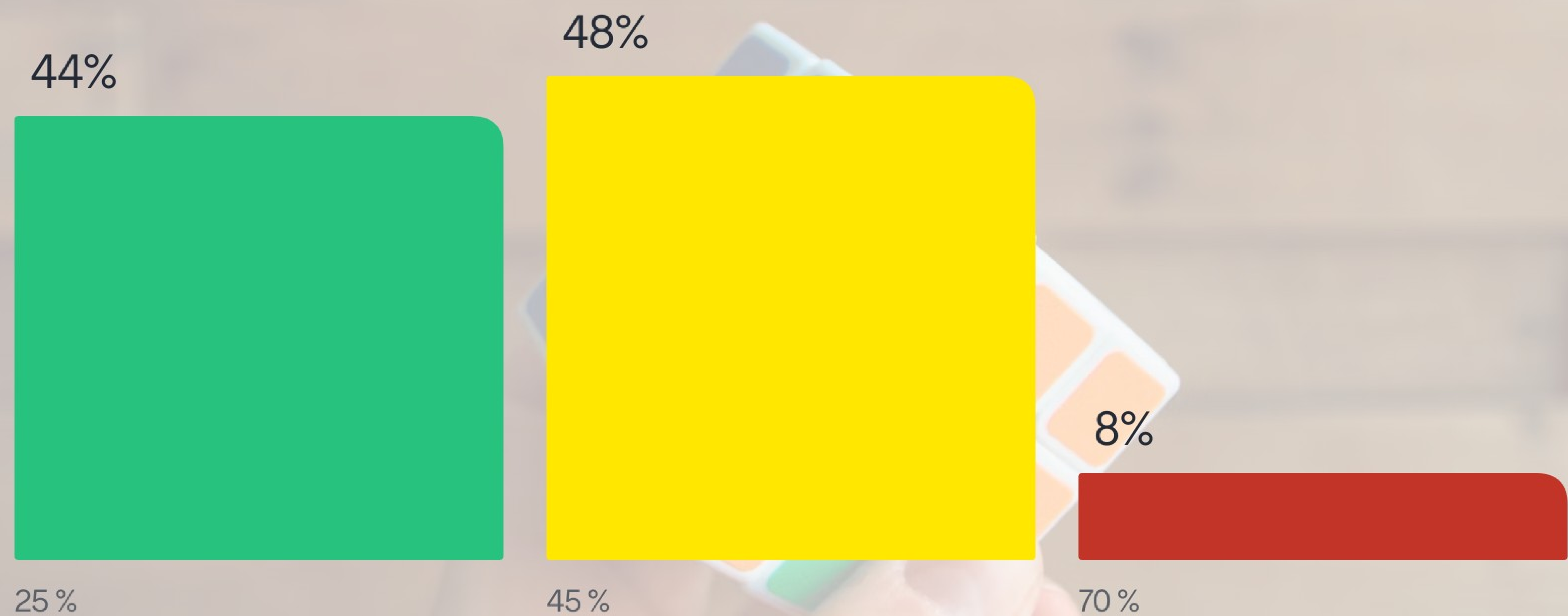
– UngVold, OsloMet, 2023

Figur 7: Fordeling av voldtektsanmeldelser registrert i 2016, i åtte ulike kategorier (N=225)

"Mindreårige anmeldt for voldtekt i 2016"; Politiet, KRIPOS, 2017, s. 19

Hvor stor andel barn og unge som har utøvd seksuelt krenkende handlinger har en kognitiv funksjonsnedsettelse?

Unge som benekter å ha utført grenseoverskridende seksuelle handlinger har høyere risiko for gjentakelse?

77%

Ja

23%

Nei

A hand in a white glove is shown knocking over a line of white dominoes on a wooden surface. The dominoes are arranged in a row, and the hand is positioned at the beginning of the line, having just tipped the first one. The background is a solid light blue color.

Tidlig, tydelig og tilpasset
voksenreaksjon er viktig

2 metastudier

"A meta-analysis of trends in general, sexual, and violent recidivism among youth with histories of sex offending (Lussier, et. al. 2023)"

<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1745-9133.12611>

"Quantifying the Decline in Juvenile Sexual Recidivism Rates" (Caldwell, 2016)

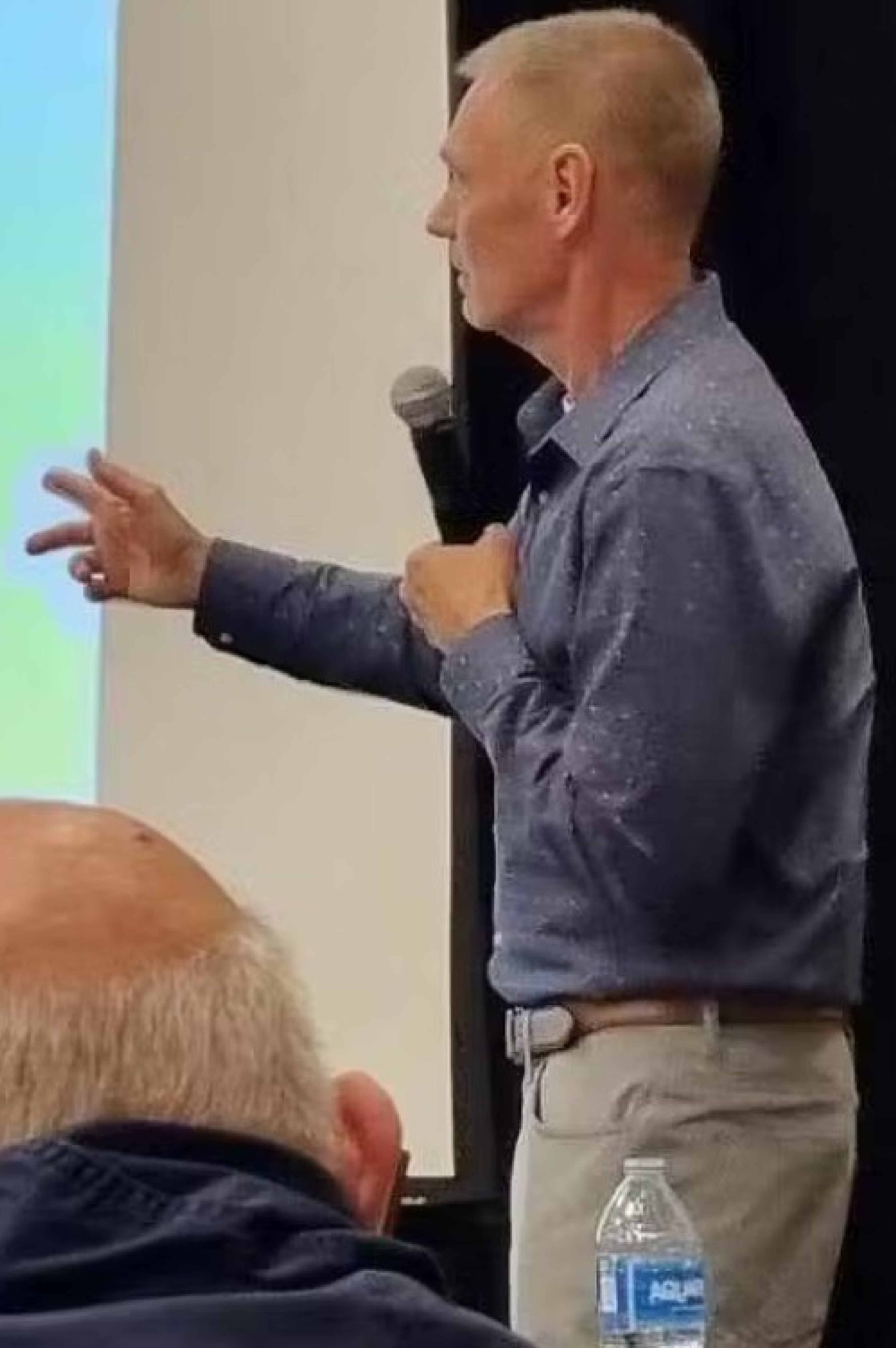
<https://psycnet.apa.org/fulltext/2016-35228-001.html>

Lussier, McCuish, Chouinard Thivierge, & Frechette (2023)
Trauma, Violence & Abuse

Meta-analysis 158 data sets ($n=30,396$)
(adolescents who had offended sexually)

Recidivism (overall average)

Sexual	General
8%	44%

Ikke en ensartet gruppe!

- Tom Leversee ATSA 2024: typologi og etiologi
- Veldig viktig å skjønne mangfoldet i denne gruppen
- "Spesialist"
- "Generalist"
- "Fra utsatt til utøver"
- "Isolert hendelse"
- Ikke slik at "one size fits all"

En ressurside for fagpersoner

Sunn seksuell utvikling og håndtering av
bekymringsfull og skadelig seksuell atferd

www.seksuellatferd.no

Gå til ressurser

TRAFIKKLYSET

SEKSUALITET HOS BARN OG UNGDOM

En guide for voksne til å
IDENTIFISERE, VURDERE og gi **RESPONS**
på seksualitet som fremmer bekymring

Australsk verktøy som er
oversatt til norsk

Oversatt av Birgit Hegge, 2011

Egnet for å vurdere ulike typer
seksuell atferd hos barn og unge

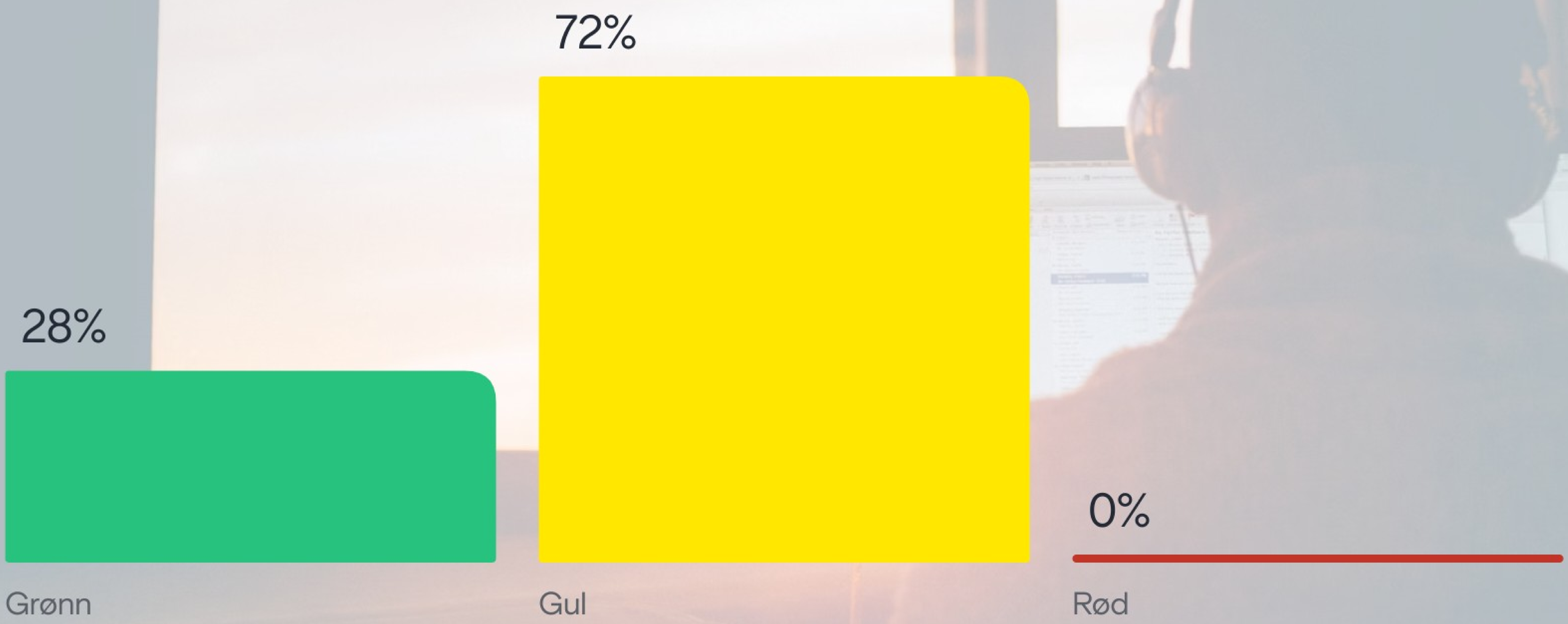
Tilpasset ulike alderskategorier

A person is seen from behind, wearing a headset and working at a desk. They are looking at a computer monitor which displays a web application with various data fields and buttons. The room has large windows in the background, letting in bright, warm light, possibly from the sun setting or rising. The overall atmosphere is calm and focused.

Trine 12 år

Trine på 12 tilbringer stadig mer tid på rommet sitt. Hun går ofte rett inn på rommet igjen etter felles middag. En ansatt skulle rydde på rommet hennes tidligere i uken, og så at Trine hadde en pornoside åpen på iPaden sin.

Trine (12) tilbringer stadig mer tid på rommet sitt. En ansatt som skulle rydde rommet hennes så en kjent pornonettside åpen på iPaden hennes.

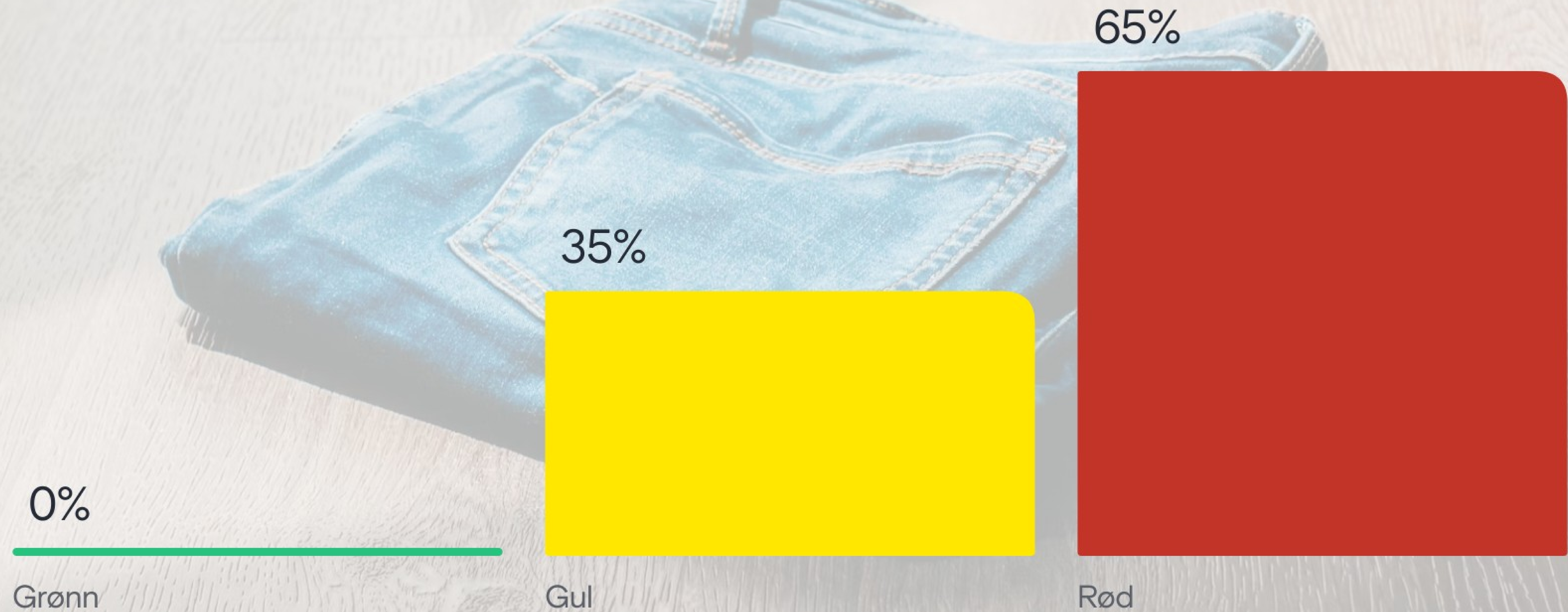

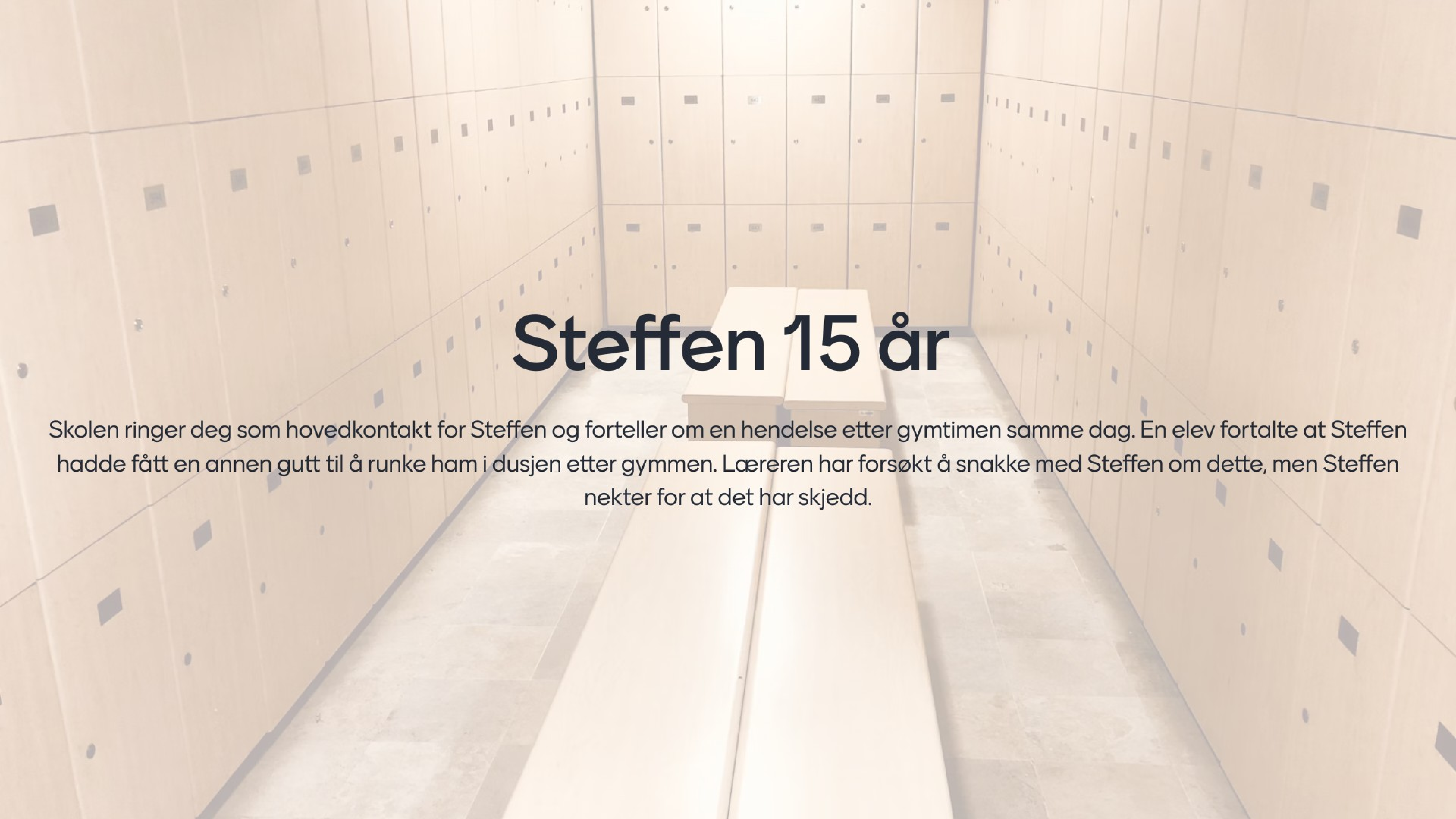

Andreas 16 år

Andreas (16 år) har dratt ned buksen i skolegården og vist frem en erigert penis. Flere hendelser har vekket bekymring det siste året. Han har eget undervisningsopplegg i regi av OT-PPT.

Andreas 16 år

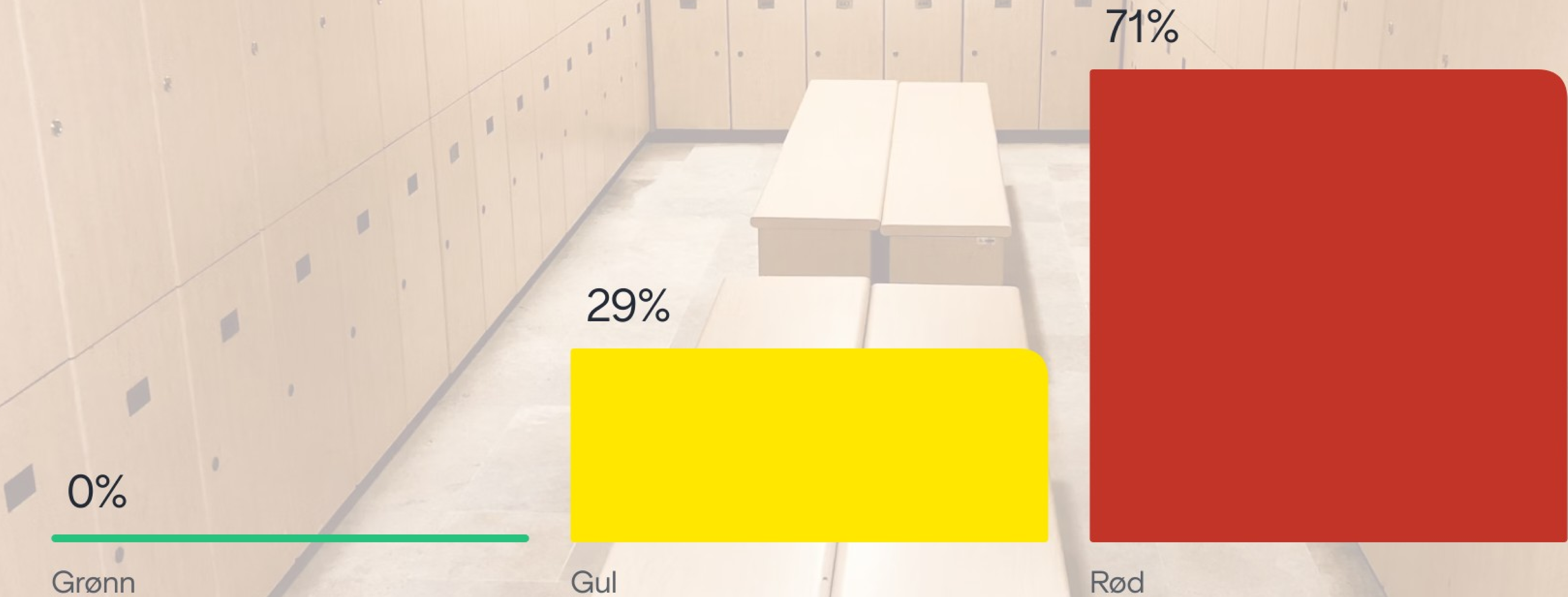

Steffen 15 år

Skolen ringer deg som hovedkontakt for Steffen og forteller om en hendelse etter gymtimen samme dag. En elev fortalte at Steffen hadde fått en annen gutt til å runke ham i dusjen etter gymmen. Læreren har forsøkt å snakke med Steffen om dette, men Steffen nekter for at det har skjedd.

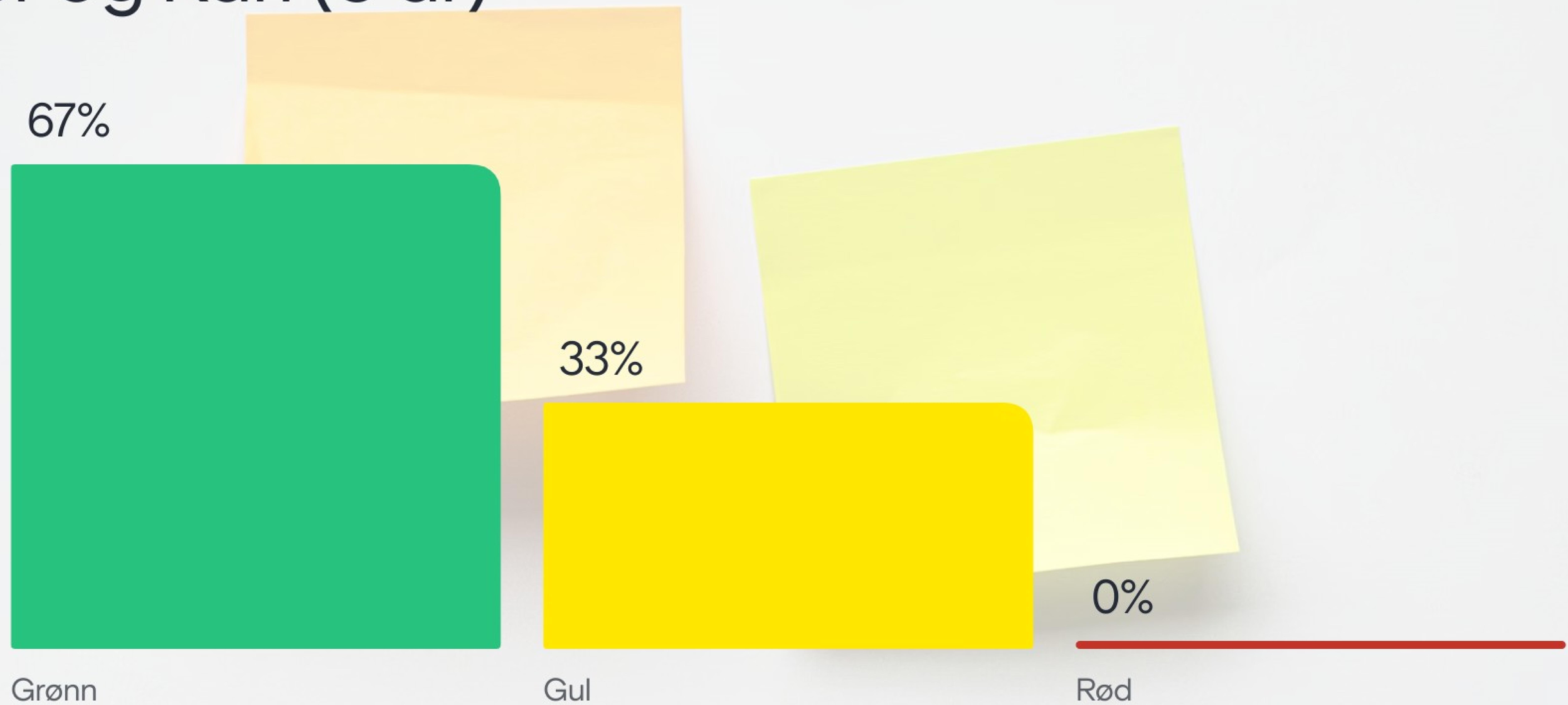
Steffen 15

Per og Kari (5 år)

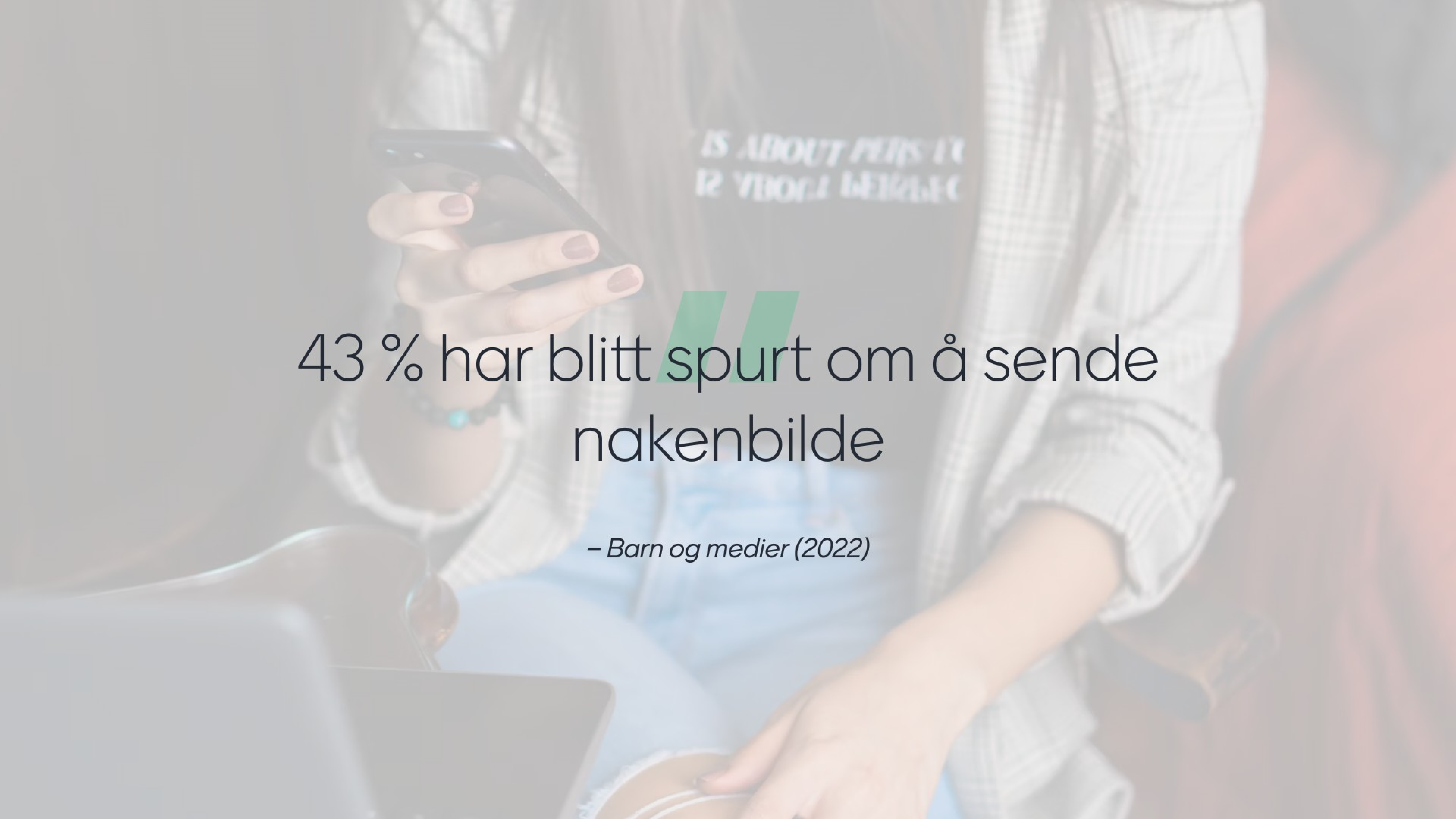
Du jobber i barnehage og går inn på lekerommet. Døren er lukket. I rommet har Kari bukse og truse dratt ned på knærne. Per sitter på huk og ser henne opp i skrittet.

Per og Kari (5 år)

Digisex

43 % har blitt spurt om å sende
nakenbilde

– Barn og medier (2022)

<https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/barn-og-medier-undersoke>

28 % har blitt spurt om å sende
nakenbilde

– Barn og medier (2024)

Årsaker til at ungdom sender nakenbilder av seg selv?

9 responses

usikkerhet

bekreftelse

spennede

DO WHAT IS
tilknyttet status
GREAT.

press

for å bli likt

utpressing

anerkjennelse

bekreftelse eller presset

15 % har sendt nakenbilde av seg selv

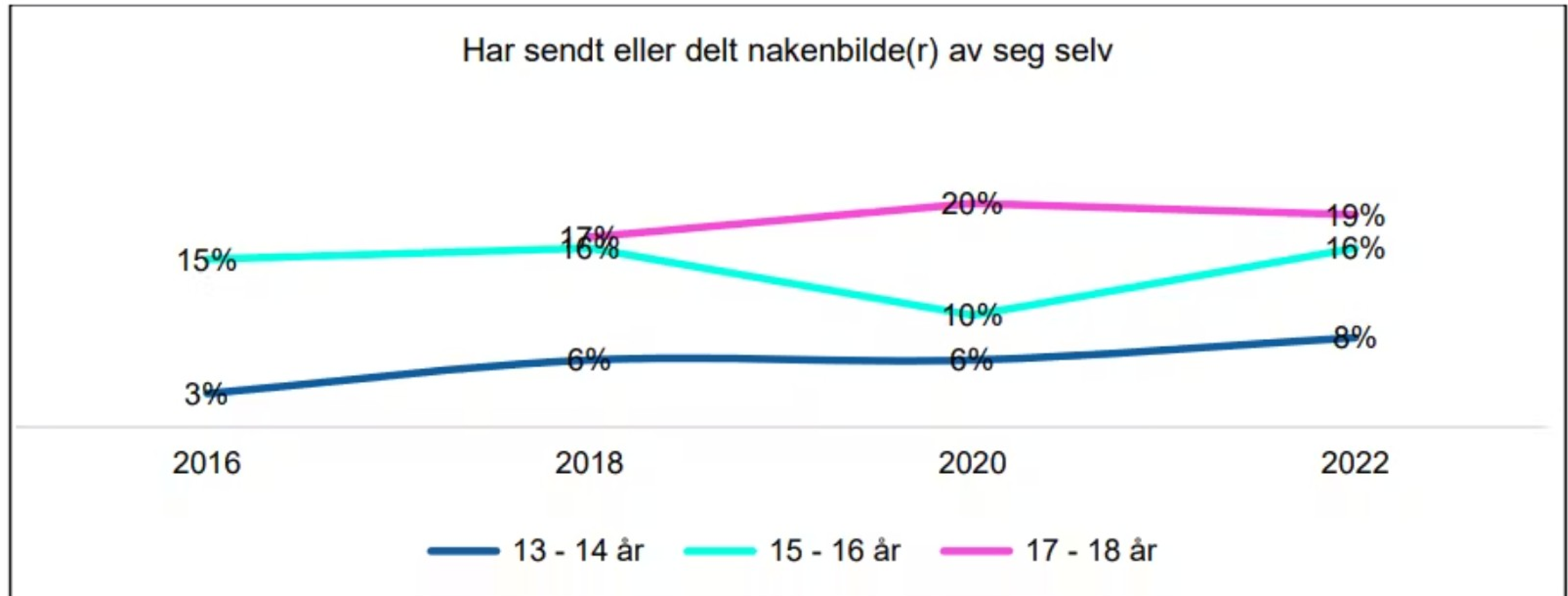
– Barn og medier, 2022

<https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/barn-og-medier-undersoke>

9 % har sendt nakenbilde av seg selv

– *Barn og medier, 2024*

Figur 7: Prosentandel 13–18-åringer som har sendt nakenbilde av seg selv i løpet av det siste året. Tidsserie².

Barn og Medier (2022)

13 % har fått forespørsel om å dele
nakenbilde av seg selv mot betaling

– *Barn og Medier (2022)*

FUJIFILM

5% har opplevd å få nakenbilder spredt

– Ungdata, 2021

Du har nettopp brutt loven!

Det er ikke lov å be om nakenbilder fra noen
under 18 år.

Det du har gjort er ikke greit og kan anmeldes.

Les mer i straffeloven:

§ 311 Fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstillinger
som seksualiserer barn

www.politiet.no/delbart

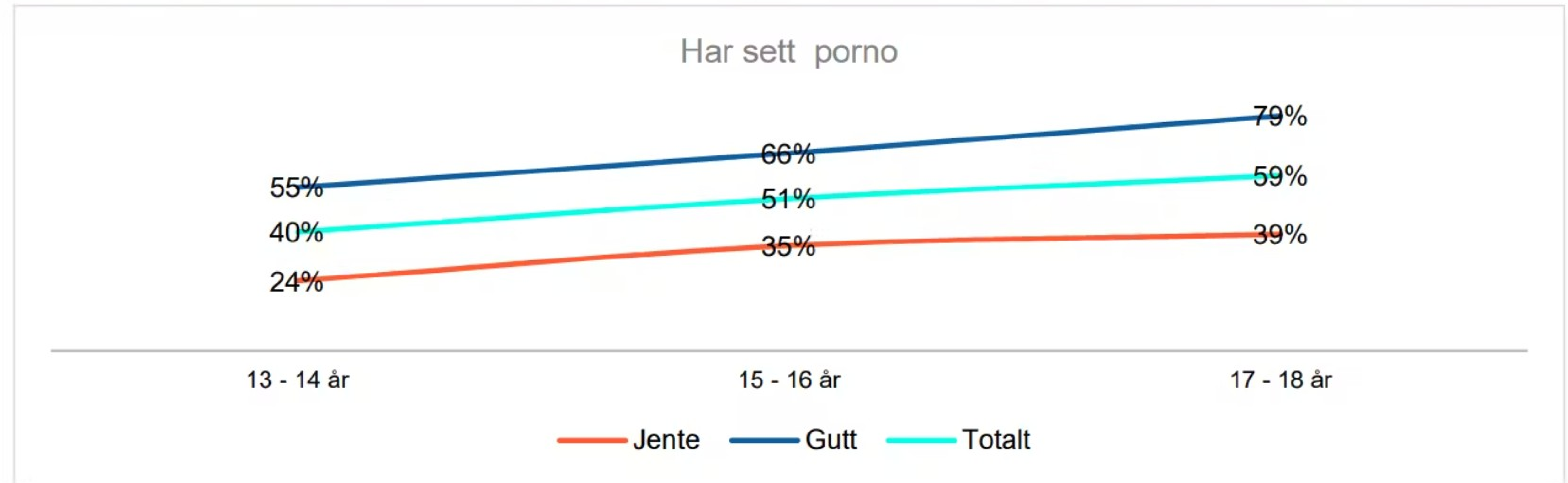

Å se på porno er vanlig

Mest besøkte nettsteder i verden:

<https://www.semrush.com/trending-websites/global/all>

Figur 2: Har du sett porno på nett? Prosentandel 13–18-åringer, brutt ned på aldersgrupper og kjønn (n=1931)

Barn og medier (2022)

Redd Barna, Silje Berggrav (2020)

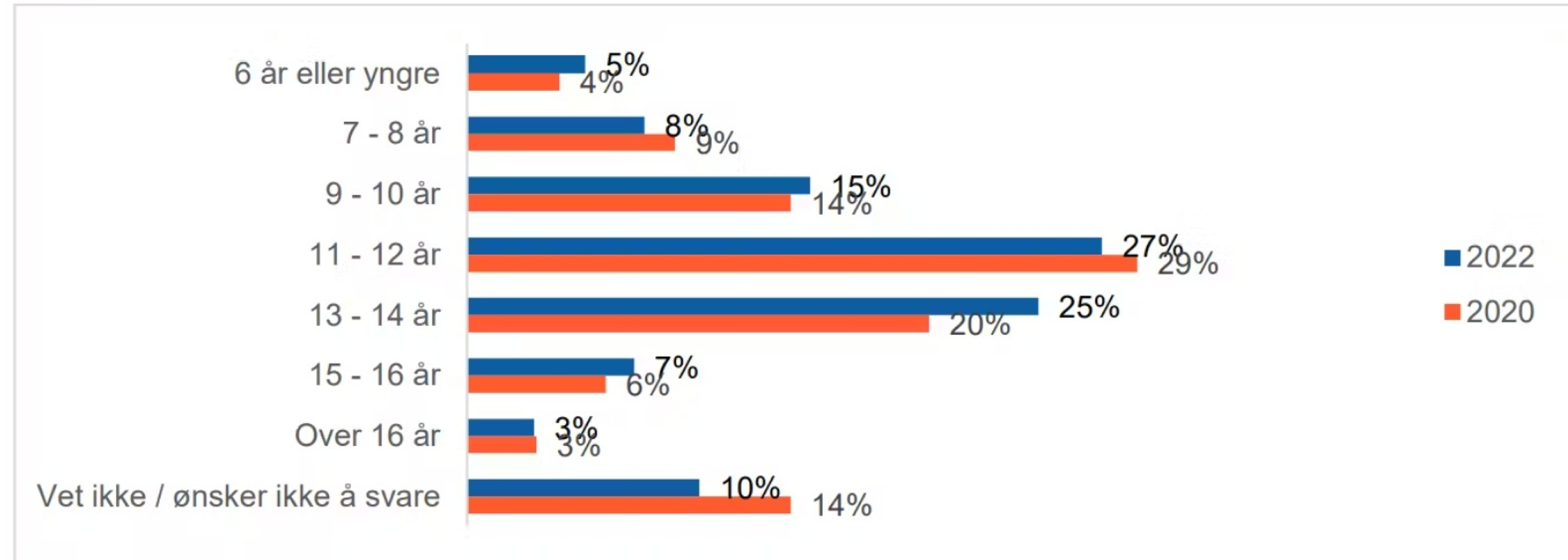
Et skada bilde av hvordan sex er

- Tilgang på porno er lett
- Porno bruks til opplæring
- Porno inneholder vold og tvang
- Grensene tøyes
- Små barn må beskyttes
- Øker interesse for nakenbilder

Hvor gammel var du første gang du så porno?

Figur 4: Hvor gammel var du første gang du så porno? Prosentandel av 13–18-åringer som har sett porno på nett. (n=920)¹

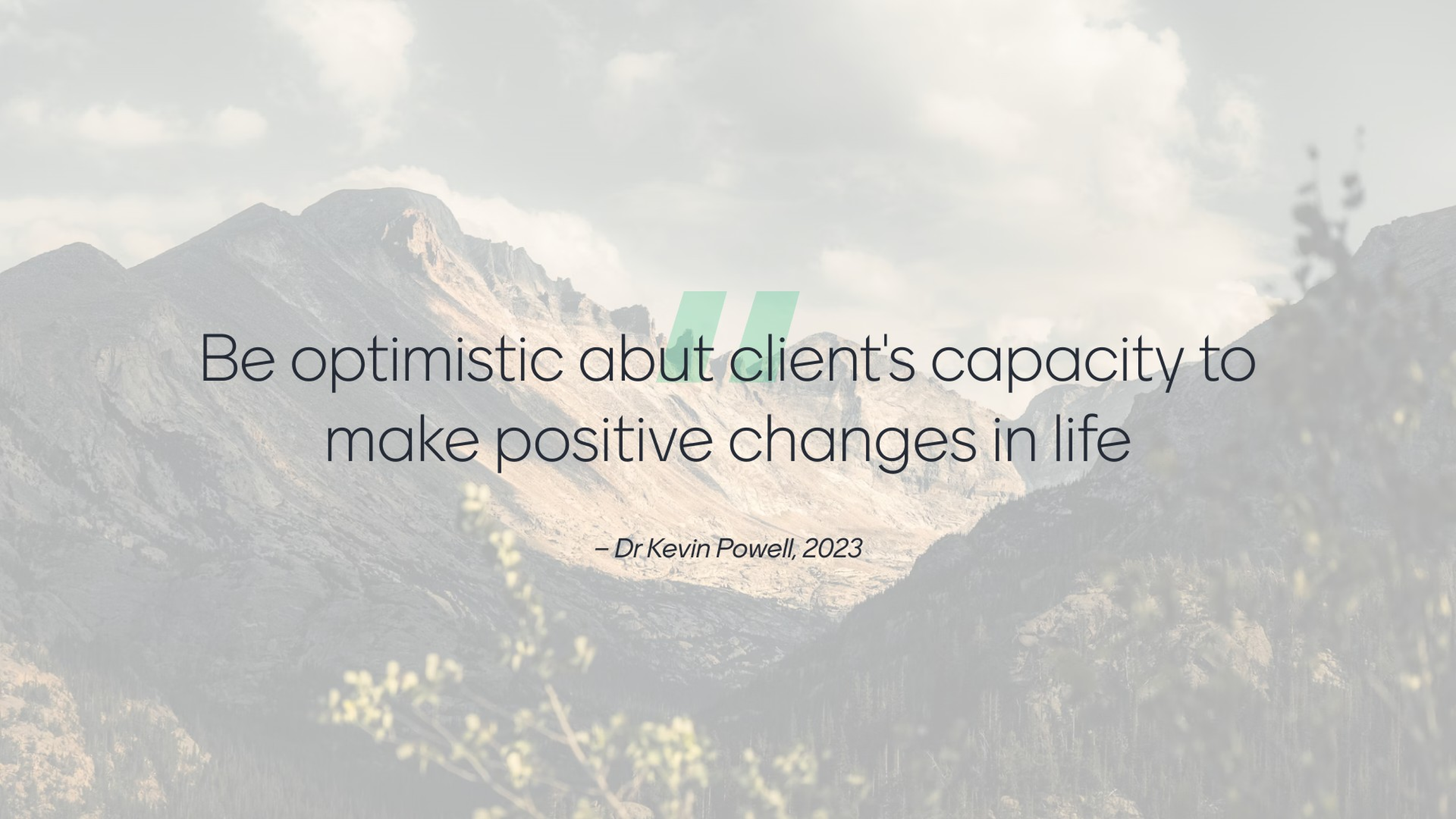
Barn og Medier (2022)

Three keys are arranged diagonally across the slide. The top key is gold, the middle key is blue, and the bottom key is purple. They are all standard house keys with a circular head and a notched blade.

Young People Who Display Harmful Sexual Behaviors and Their Families (2020)

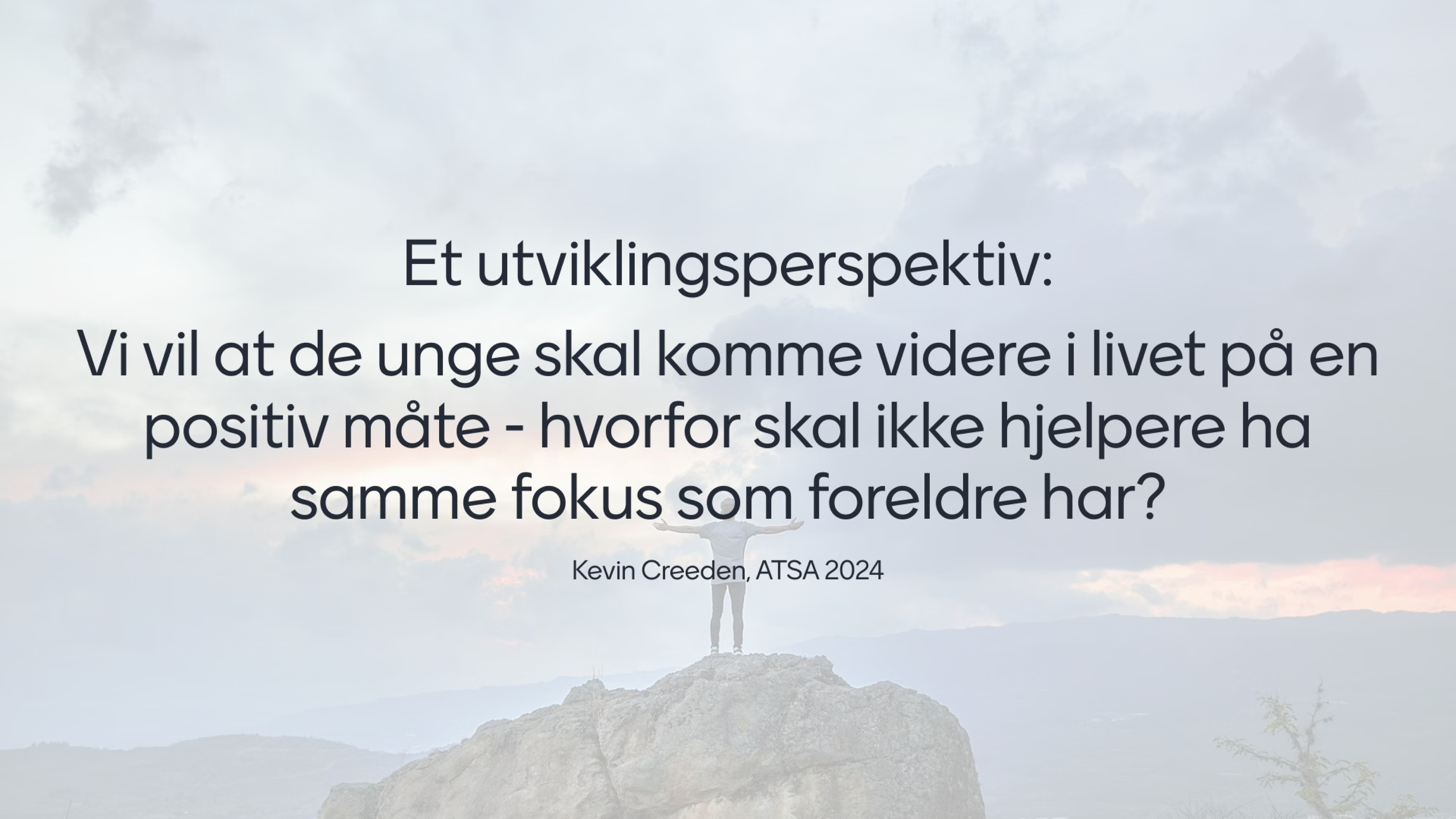
5 nøkkelkomponenter i oppfølging

- Relasjon
- Familie
- Bred kontekst
- Ikke fokus på innrømmelse
- Styrkefokus

Be optimistic about client's capacity to
make positive changes in life

– Dr Kevin Powell, 2023

A person stands on the peak of a large, dark rock, arms outstretched in a gesture of triumph or freedom. The background features a vast landscape with rolling hills and mountains under a dramatic sky with soft, colorful clouds in shades of blue, orange, and pink, suggesting a sunset or sunrise. The overall mood is one of achievement and optimism.

Et utviklingsperspektiv:
Vi vil at de unge skal komme videre i livet på en
positiv måte - hvorfor skal ikke hjelpere ha
samme fokus som foreldre har?

Kevin Creeden, ATSA 2024